

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vijfde omgevingsberaad 30 januari 2023 windturbines in het zoekgebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein in Amsterdam

COLOFON

Uitgave:

Amsterdam Wind 2023

Redactie:

Tineke de Vries, Inge Verhoef,
Daphne Meijer en Frank Boon

Vormgeving:

Philipp van Ekeren, Tjasker Design

Disclaimer

We hebben ons uiterste best gedaan om de gestelde vragen zo volledig en zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. Het kan desondanks voorkomen dat antwoorden niet meer actueel zijn, onvolledig of onderling tegenstrijdig zijn. We horen het graag wanneer dit het geval is zodat we dit kunnen toelichten en/of herstellen.

INHOUDSOPGAVE

INTRODUCTIE	4
NATUUR, RECREATIE EN LANDSCHAP	5
VOORKEURSALTERNATIEF	7
FINANCIËLE PARTICIPATIE	10
GELUID EN SLAGSCHADUW	11
OVERIGE VRAGEN	13

INTRODUCTIE

NDSM
ENERGIE

Op 30 januari 2023 vond het 5de omgevingsberaad plaats. Twee maanden daarvoor hebben de initiatief nemende energiecoöperaties een voorstel gedaan voor een voorlopig voorkeursalternatief. Dat bestaat uit 3 windmolens van maximaal 200 meter hoog. Tijdens deze informatieavond voor deelnemers van het omgevingsberaad en andere geïnteresseerden is aan de hand van verschillende thema's de keuze voor dit voorstel toegelicht en konden bezoekers vragen stellen.

Met behulp van een simulatie konden bezoekers zien hoe het windpark er uit komt te zien vanuit verschillende zichtpunten in het gebied. Dit gebeurde met behulp van o.a. een virtual reality-bril.

Ook was er een tafel over hoe windmolens in het landschap passen en hoe het park zich kan ontwikkelen. Aan de hand van eerste schetsen van de Gemeente Amsterdam kunnen

bezoekers ideeën hierover inbrengen. Tot slot hebben we het gesprek voortgezet over hoe omwonenden kunnen meedelen in de opbrengst en het afnemen van stroom voor een eerlijke prijs.

Tijdens deze avond zijn bij de verschillende tafels vragen en opmerkingen genoteerd. Deze zijn gecategoriseerd en in dit verslag beantwoord.

VRAGEN

Trekvogels vliegen op aardmagnetisch veld. Noorder IJplas is eet/rust gebied. Turbines verstoren "magnetisch" veld.

Als er een drie keer zo groot gebied wordt gebruikt voor de bouw dan gaat meer dan een derde natuur verloren.

De hoofdgroen structuur wordt overal in de stad kleiner. De IJplas is weer een opoffering hiervan en is daarmee onacceptabel.

Natura 2000 Twiske = NIJP verbonden vogel-foerageergebied

Kwaliteit van recreatie NIJP wordt ernstig verziekt. Waar kunnen bewoners nog enige mate van rust en ontspanning vinden?

Ik wil geen molen bij een stadspark

Oer -> recreatie

ANTWOORDEN

In het deelonderzoek 'natuur' van de Milieueffectrapportage (MER) is specifiek onderzocht wat mogelijk effecten zijn op de fauna (inclusief vogels). Hieruit blijkt niet dat er een dergelijke verstoring optreedt.

Het streven is om zo weinig mogelijk ruimtebeslag te hebben en het groene gebied zoveel mogelijk in stand te houden. Er is circa 6000 m² aan groene ruimte nodig, die gecompenseerd wordt als nieuwe natuur.

Hoeveel groen of bomen verdwijnen en herplaatst worden is nog niet exact bekend. We weten nog niet of er bomen staan op de plek waar mogelijk een turbine kan komen, omdat we nog geen exacte locaties hebben bepaald. Voor de fundering, wegen en de kraan-opstelplaats wordt een aantal vierkante meters verhard. Een deel blijft verhard om onderhoud of herstelwerkzaamheden in de toekomst te kunnen uitvoeren (circa 6000 m²). Dat gebied wordt gecompenseerd als nieuwe natuur.

Het totale oppervlak van de bouwplaats per windmolen is ongeveer 1.400 m² inclusief de kraan-opstelplaats. Daarnaast wordt er een weg aangelegd voor de aanvoer van windmolenonderdelen. Het klopt daarom niet dat een derde of meer van de natuur in het gebied verloren gaat.

De windmolens hebben volgens het natuuronderzoek geen effect op dierenpopulaties. Wel verdwijnen er relatief kleine stukken struinnatuur waarvoor in de plaats verharding komt. Om die reden compenseren wij deze oppervlakte met kwalitatieve versterking van de struinnatuur en aanwezigheid bijzondere diersoorten. Hiervoor wordt een ecologisch plan gemaakt als onderdeel van het landschapsplan.

Recreatie in de buurt van windmolens is mogelijk. Een voorbeeld is de recreatie aan de Ouderkerkerplas, waar ook een windmolen staat.

VRAGEN

Kunnen de lampjes (rood & wit) gedimd worden die op de turbine zitten en knipperen? Voor een fijner leefgebied voor mens en dier.

Liever geen rode en witte knipperlichten op de molens.

Kunnen de knipperende lichten van de windmolens van intensiteit veranderen naar gelang het weer?

Kan er één wiek zwart geverfd worden, zodat de vogels de windmolens beter waarnemen als ze draaien? Of een andere markering?

ANTWOORDEN

De windmolens moeten soms 's nachts verlicht worden zodat ze zichtbaar zijn voor de luchtvaart. We proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen. De lampen op een windmolen kunnen bijvoorbeeld worden gedimd. Met een sensor gaat de verlichting alleen branden als dit noodzakelijk is.

Er zijn nog geen afspraken gemaakt over de verlichting, dat gebeurt voor de bouwfase op basis van de dan beschikbare techniek en geldende regels.

Dimbare en uitschakelbare lichten nemen we mee in het verlichtingsplan, wel zijn we afhankelijk van de (landelijke) overheden de goedkeuring van de landelijke overheid (Inspectie Leefomgeving en Transport, ILT).

Zie voor meer informatie over verlichting op windmolens de website van RVO: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/windenergie-op-land/obstakelverlichting>

De zwarte wiek wordt vooralsnog experimenteel toegepast. Wij wachten op de resultaten van onderzoek naar de effecten. Als uit het natuuronderzoek blijkt dat de windmolens een nadelig effect hebben op vogels in het gebied, is het kleuren van de uiteinden van de wiek(en) een maatregel die we zullen overwegen.

VRAGEN

Geen windmolen plaatsen is het beste idee

Geen noodzaak er is alternatief: 100% in haven.

Windvisie 2012: basis daarin stond dat wind op zee niet kan. Nu kan dat wel.

Een aantal van kleinere windmolens in Westelijk Havengebied vervangen op diezelfde plek door drie grote zodat deze niet rondom de Noorder IJplas hoeven worden geplaatst.

Fijn te weten dat de beslissers o.a. uit centrum Alkmaar komen. Hoop toch echt op reële kansen van niet doen. Genoeg alternatieven.

Betere plek: bij Halsema in haar tuin. Dit is asociaal richting Zaanstad en Oostzaan.

Woon ernaast, maar ik ben voor.

Te dichtbij Oostzaan, geen belang, andere mogelijke plekken?

Turbines brengen ook verkeer in gevaar.
Afstandsnorm 1.500m (Europese afstandsnorm)

Externe veiligheid updaten

Afstandsnorm EV 1.500 meter?

ANTWOORDEN

De energiecoöperaties zijn als initiatiefnemers beperkt tot het onderzoeken van de mogelijkheden voor windenergie in dit zoekgebied Noorder IJplas en Cornelis Douwesterrein en gaan niet over de andere zoekgebieden. De afweging tussen doelstellingen, gebieden en duurzame technieken wordt door overheden en politiek gemaakt.

Het Westelijk Havengebied is net als de Noorder IJplas en Cornelis Douwesterrein een van de zoekgebieden voor windenergie die door gemeente zijn aangewezen. Zowel in de windvisie uit 2012 als in de RES 1.0. die in mei 2021 is vastgesteld. De helft van de opgave die de gemeente voor windenergie heeft gesteld komt in het Westelijk Havengebied. De andere helft komt in de rest van de zoekgebieden, waaronder het zoekgebied Noorder IJplas en Cornelis Douwesterrein.

Zie de website van de gemeente Amsterdam voor meer informatie over de RES en andere zoekgebieden:
<https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/windmolens-amsterdam/>

De Provincie Noord-Holland neemt een besluit over het vergunnen van dit windpark. De beoordeling van de vergunning wordt gedaan door de Omgevingsdienst Noordzee-kanaalgebied.

Uit drie verschillende opstellingen van 3 tot 5 windmolens kwam een duidelijke voorkeur voor drie windmolens van maximaal 200 meter hoog. Deze opstelling (het voorkeursalternatief) heeft zo min mogelijk milieueffecten en een zo groot energieopwekking.

Externe Veiligheid (afgekort EV) is een apart hoofdstuk in het MER. In dit hoofdstuk wordt het risico dat een windmolen stuk gaat en daarbij schade veroorzaakt op bijvoorbeeld gebouwen of wegen in de omgeving onderzocht.

VRAGEN

200 meter asociaal richting Oostzaan.
500 à 600 meter afstand houden

200 meter dit kan (mag) niet i.v.m. Schiphol?

Hoe zit het met de helihaven?

Woningbouw Achtersluispolder komt in het geding
wanneer windmolens worden geplaatst.

Meteoren / Oostzanerwerf onderdeel van Havenstad
(februari 2021)

Geen turbines ten koste van natuur en woningbouw.

Door de meest zuidelijke windmolen in het VKA
wordt de beleving van het 'toekomstig' geplande
recreatiepark NIJP verpest. Kan het niet bij 2 molens
blijven? Tevens belemmert deze zuidelijke molen
mogelijk woningbouw op het Melkwegterrein.

AUB de 60 woningen voor 240 vluchtelingen op
Meteorenweg 280 meenemen in de MER.

Hoe zit het met de vluchtelingenopvang,
parkeerterrein bij voormalig sportpark tob?

Let op: gevoelige locatie kinderopvang te
Meteorenweg 280, opvang op Perseusstraat 12
en Twiskehuis.

ANTWOORDEN

In het hoofdstuk Externe Veiligheid uit het MER is bijvoorbeeld terug te vinden welke afstanden aangehouden dienen te worden bij infrastructuur waaronder (snel)wegen. Het overdraaien van een windmolen over een Rijksweg moet zoveel mogelijk voorkomen worden. De minimale afstand tot snelwegen moet daarom gelijk zijn aan de lengte van een wijk. Daarnaast wordt onderzoek gedaan of de windmolen effect heeft op de verkeersveiligheid.

Het onderzoek naar de Externe Veiligheid is in concept te vinden op onze website: <https://amsterdam-wind.nl/wp-content/uploads/2022/10/Deelonderzoek-Externe-veiligheid-onderdeel-van-MER-Windmolens-Noorder-IJ-plas-Cornelis-Douwesterrein-v0.4-221008.pdf>

De afstand tussen de windmolens en woningen varieert per woning en hangt af van de locaties van de windmolens. In het zoekgebied is schuifruimte om te komen tot optimale afstanden tot woningen. In het MER wordt uitgegaan van minimaal 350 meter afstand tot geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen.

De inspectie voor leefomgeving en transport (IL&T) heeft laten weten dat windmolens van 200 meter hoog geen belemmering voor Schiphol zijn.

Er is een helihaven in het Westelijk Havengebied. De vliegroute en het effect van windmolens op helikoptervluchten nemen we mee bij het tot stand komen van het definitieve ontwerp.

Rond de Noorder IJplas zijn meerdere plannen voor toekomstige woningbouw, waaronder Havenstad. In de MER is onderzocht wat het effect van verschillende windmolenopstellingen is op toekomstige woningen. Daaruit is naar voren gekomen dat met windmolens op het Cornelis Douwesterrein minder woningen gebouwd kunnen worden. De drie locaties van het voorlopig voorkeursalternatief zijn niet van invloed op het aantal woningen.

VRAGEN

ANTWOORDEN

In het MER is aangegeven welke mogelijke effecten er zijn op toekomstige woningbouw, waaronder de Achtersluispolder. Hierover gaan we in gesprek met gemeente Amsterdam, Zaanstad en Oostzaan.

Twee windmolens hebben veel minder energieopbrengst dan drie windmolens. Voor alle windmolen posities wordt zo goed mogelijk gezocht naar aansluiting bij de (toekomstige) beleving van het gebied. Voor de zuidelijke positie geldt met name dat dat de aansluiting bij het fietspad en bijbehorende recreatieve plekken uitgewerkt wordt in de notitie Uitgangspunten Landschap en Recreatie.

De effecten op de vluchtelingenopvang en de kinderopvang worden meegenomen in het MER.

VRAGEN

Waarom profiteren wij van de opbrengst van de windmolens? De vraag werd niet beantwoord door de aanwezige ambtenaren.

Hoe profiteren Oostzaners mee? Wel de lasten, niet de lusten.

Hoe zit het met de energieafname zoals op de site staat? Wie mag hier gebruik van maken? Alleen inwoners van Amsterdam? Of ook van de buurgemeenten?

Participatie blijkt een kwestie van vinken, zonder echt naar de mensen te luisteren. Het was bij voorbaat al besloten.

Planschade berekening, wie gaat dat doen?

Verlaging van de woningwaarde (<30%), wie betaalt dat?

Subsidie voor zonwering voor inwoners Oostzaan.

ANTWOORDEN

De initiatiefnemers (energiecoöperaties) hebben geen winstoogmerk. Het doel van de energiecoöperaties is om de opbrengsten van het windpark lokaal te houden. Iedereen die dat wil kan mee-investeren, er komt een omgevingsfonds en we onderzoeken een aanpak energiearmoede waaronder lokale stroomlevering tegen een eerlijke prijs.

Meedoen in de vorm van mee-investeren, invulling geven aan het omgevingsfonds of energieafname is niet beperkt tot inwoners van Amsterdam, ook inwoners uit Oostzaan kunnen meedoen en lid worden.

Er is een uitgebreid participatieproces georganiseerd waarbij het op veel manieren mogelijk was om aandachtspunten in te brengen en invloed uit te oefenen. Niet iedereen heeft deze mogelijkheid benut of dat helaas zo ervaren. En niet alle punten kunnen overgenomen worden, omdat we ook te maken hebben met technische belemmeringen als hoogspanningslijnen of snelwegen.

De Provincie Noord-Holland sluit een planschadeovereenkomst met de initiatiefnemers. Woningeigenaren met planschade kunnen een verzoek tot uitkering indienen bij de Provincie die dit beoordeelt, de energiecoöperaties betalen de toegekende planschadeclaims.

Subsidie voor zonwering is een goed idee om in te brengen als bestedingsdoel van het omgevingsfonds.

VRAGEN

GES is geen norm meer

Geluidsoverlast Tuindorp Oostzaan. Enkelsteens woningen, niet geïsoleerd. Hoeveel overlast moeten wij accepteren voor een verzoek van Noorder IJplas. Zet ze in het haven/industriegebied. Niet bij bebouwde kom.

Denk vooral ook aan de gezondheid van de bewoners. Mitigerende maatregelen NIJP: geluid draagt verder over water.

Walvisbuurt: nu al enorme overlast o.a. door toename autoverkeer door ontwikkeling NDSM-gebied. Nu ook nog deze zinloze ontwikkeling.

Richt een vluchthuis in voor mensen die er wakker van worden.

Draaien kap geluiden als wind uit andere richting komt.

Rapport artsen raadsadres meenemen.

ANTWOORDEN

De GES methode wordt gebruikt om gezondheidseffecten te beoordelen. In het MER wordt om gezondheidseffecten inzichtelijk te maken, onderzocht hoeveel mensen ernstig gehinderd zullen worden als gevolg van de komst van windmolens.

Om dit te onderzoeken is door Bosch en Van Rijn de geluidsbelasting die ontstaat bij de verschillende opstellingen van windmolens in het gebied in kaart gebracht. Het onderzoek laat zien hoeveel woningen en andere verblijfslocaties, in de omgeving zich bevinden binnen een bepaald geluidsniveau. Dit is berekend met een jaarlijks gemiddelde.

In de meeste gevallen draagt geluid over water verder dan over land. In het MER is daarom rekening gehouden met het effect van de ondergrond (water) op geluid. De figuren met de geluidscontouren in het MER laten zien dat deze verder komen bij water dan land.

In de omgeving zijn ook andere bronnen van geluid aanwezig. Denk bijvoorbeeld aan verkeer. Daarom is onderzocht hoeveel extra geluidsbelasting de verschillende opstellingen van windmolens in de omgeving veroorzaken.

Met behulp van een dosis-effectrelatie kan worden bepaald hoeveel mensen ernstige hinder ondervinden van de toename van geluid van de windmolens. Voor alle opstellingen is onderzocht hoeveel mensen naar verwachting ernstige hinder ondervinden. De uitkomst is dat van de onderzochte opstellingen, de variant met 3 turbines tot 200 meter het minst aantal gehinderde mensen oplevert. Het gaat om 13 tot 34 mensen op een groep van 2.696 mensen die al ernstig gehinderd zijn door het al bestaande omgevingsgeluid.

De Gemeente Amsterdam heeft de expertgroep Gezondheid om advies gevraagd. De expertgroep heeft voor windmolens een grenswaarde van 45 dB Lden en een streefwaarde van 42 dB geadviseerd.

VRAGEN

ANTWOORDEN

Uit het geluidsonderzoek en het MER blijkt dat voor de variant met 3 windmolens tot 200 meter hoog, 1 woning jaargemiddeld 45 dB geluid kan ontvangen, alle andere woningen zitten onder dit geluidsniveau. Dit is een jaargemiddelde berekening en kan van moment tot moment verschillen. De geluidsbelasting op de gevel van woningen die we verwachten bij een norm van 45 dB Lden, is vergelijkbaar met het geluid van een zoemende koelkast of een fluistergesprek. Door het zoevende karakter van windmolengeluid kan er ook hinder ontstaan. Dit kan voor een kleine groep mensen hinder opleveren, net zoals het geluid van wegverkeer mensen kan hinderen.

Als een windmolen meer geluid maakt of dreigt te gaan maken zijn er verschillende manieren om dat tegen te gaan. Daarbij kan gedacht worden aan het kiezen van een stillere windmolen, of minder of langzamer draaien.

Voor meer informatie over geluid en gezondheid kun je het concept deelrapport over geluid en gezondheid raadplegen op onze website: <https://amsterdam-wind.nl/wp-content/uploads/2022/10/Akoestisch-onderzoek-Windmolens-NIJP-CDT-conceptversie-1.2-incl-bijlagen-DF.pdf>

Het advies van de expertgroep Gezondheid is te vinden via [deze link](#).

Het raadsadres van de betreffende artsen is gericht aan de Gemeente Amsterdam. De gemeente heeft in mei 2021 antwoord gegeven op de vragen en opmerkingen. Deze is te raadplegen via [deze link](#).

VRAGEN

Rechtszaak referendum

Motie terughoudend te zijn t.o.v. plaatsing windturbines uit maart 2021

ANTWOORDEN

Provinciale Staten van Noord-Holland besloten 19 december voor de tweede keer in 2022 dat er geen referendum gehouden kan worden over de provinciale omgevingsverordening niet referendabel is. Er kan geen referendum worden gehouden over deze verordening – die gaat over de locaties voor windenergie – vanwege het spoedeisende belang van windenergie.

De nieuwe verordening maakt windenergie in de provincie mogelijk, terwijl de oude allerlei blokkades opwierp. Windalarm haalde handtekeningen op om een referendum aan te vragen over de verordening. Dit werd afgewezen. Een onafhankelijke commissie oordeelde dat dit besluit onvoldoende was gemotiveerd. Ook in tweede instantie wilde de provincie de verordening niet openstellen voor een referendum. Over een rechtszaak tegen de provincie is ons niets bekend.

Het is ons niet duidelijk welke motie wordt bedoeld. Zowel Provinciale Staten van Noord-Holland als de gemeenteraad van Amsterdam bespraken windenergie in hun vergaderingen in maart 2021 en in beide sessies werden moties ingediend. Deze hebben geen belemmerend effect op ons project.